

i 7 SiND

ALI

- 2. OMGANG

OM UDDANNELSE OG ARBEJDE

FOKUS

Ali har valgt et håndværksfag. Film og materiale lægger vægt på valget for de unge, der ikke bryder sig om at læse og skrive, men som alligevel kan finde et fag, de kan være stolte af. Filmen handler om at komme ud af kriminalitet, om at tage imod støtte fra sine forældre og om at starte på en frisk ved at tage en uddannelse. Den handler om drømme og personlig drivkraft i forhold til at finde ud af, hvad man kan og vil. Centralt står Alis glæde ved at dyrke sport. I sin fritid træner han andre børn og unge i boksning og er dermed med til at anvise sin egen vej ud af et aggressivt miljø på gaden.

FORLØB: OVERSIGT OVER OPGAVER

- **Udforskning af filmen i grupper og par**
- **Motivation, valg og konsekvenser**
 - Mindmap i klassen om motivationer og drivkræfter. Herefter individuel mindmap og parvis refleksion
 - Individuel hjemmeopgave: Interview en voksen. Fremlæggelse i klassen
 - Parvis diskussion af Alis historie
- **Uddannelsesvalget**
 - Arbejd ved computer parvis og siden individuelt: Klik ind på uddannelsesguiden.dk og arbejd med punkter, der forbereder til jobsamtale
 - Individuel opgave: Udfyld afklaringskema

FAGRELEVANS OG NIVEAU

Særlig relevant i UEA-undervisning og samfundsfag. Desuden relevant i dansk (bl.a. i forhold til arbejde med identitet og personlig udvikling, samt dansk som andetsprog).

Niveaumæssigt er der taget særligt hensyn til elever, der ikke er så læse- og skrivestærke.

FORMÅL

At reflektere over hvad man kan gøre for at få en chance til, hvis man har været på afveje. At opdage at sport kan bruges til at afreagere, og at man kan bruge både negative og positive erfaringer til at lære fra sig. Der lægges op til en snak om relationen til forældre. Materialet giver mulighed for at arbejde med egne drømme og motivationer i forhold til uddannelsesvalg og fritidsjob. Endelig er det målet med udvalgte øvelser, at eleverne opøver et overblik over mulige, relevante uddannelsesvalg: Hvad kræves der for at blive optaget på uddannelserne og hvilke jobs kan de forskellige uddannelser føre til?

Det foreslås, at I arbejder med de tre film om uddannelse og arbejde (HVAD VIL DU VÆRE, BÜLENT ÖZDEMİR?, SVEND OMAR og ALI - 2. OMGANG) i en sammenhæng, hvis tiden tillader det. I så fald kommer I igennem et forløb, hvor I får arbejdet med uddannelsesvalg, jobsøgning og jobsamtale på forskellige, supplerende måder.

Se siderne 16-21, for inspiration til arbejdet med de tre første film, som alle omhandler uddannelsesvalg og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Se eventuelt også filmen SERHAT – MANDAG EFTER ARBEJDE og læs lærerteksterne hertil, hvis I vil sætte fokus på frivilligt arbejde.

7 SiND

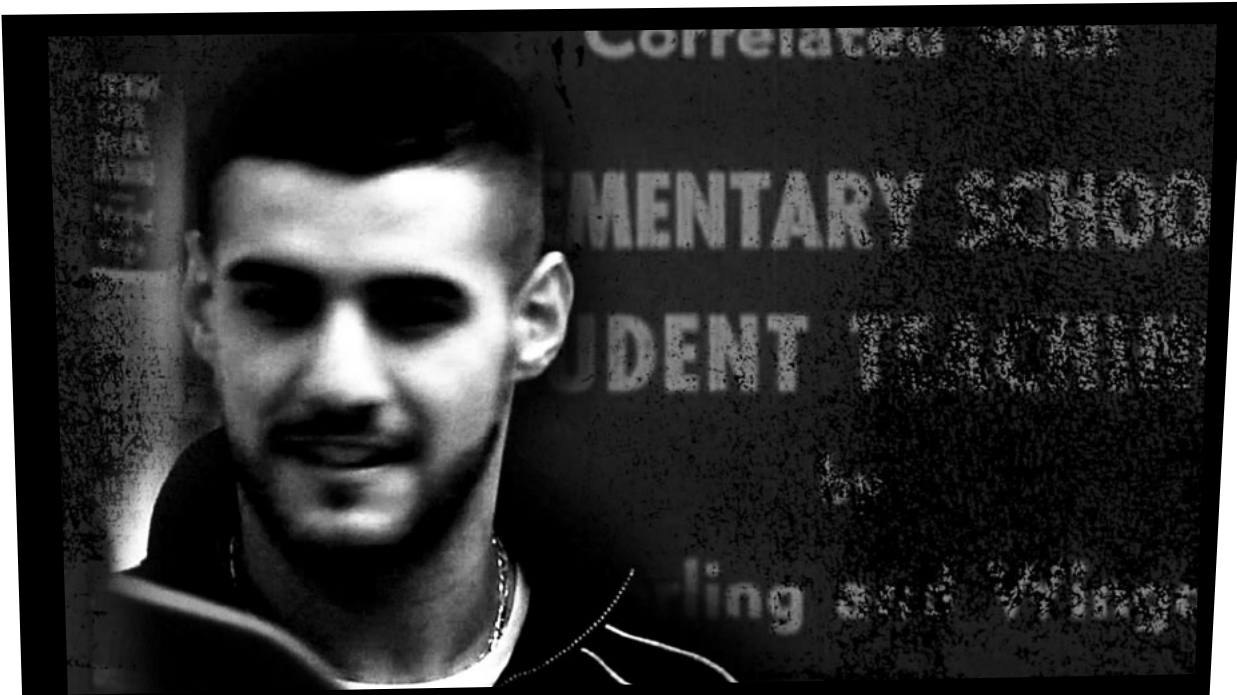
ALI

- 2. OMGANG

UDFORSK FILMEN!

SE FILMEN I KLASSEN:

- ▶ Se filmen igen fordelt i grupper. Hver gruppe er særligt opmærksom på ét eller flere punkter:
 - Noget der undrede jer
 - Noget I godt kunne lide
 - Noget I ikke brød jer om
 - Noget I ville have gjort anderledes, hvis I havde lavet filmen
 - Noget I ville have gjort anderledes, hvis I var hovedpersonen
- ▶ Præsenter jeres tanker og observationer i klassen.

FIND PÅ SPØRGSMÅL TIL FILMEN:

- ▶ Find fem spørgsmål sammen med din sidemand, som I vil tale om i arbejdet med filmen og dens temaer. Skriv dem på papirlapper.
- ▶ Sæt lapperne på tavlen, så de passer sammen tematisk.
- ▶ Skriv overskrifter til hvert tema.
- ▶ I plenum: Diskuter spørgsmålene i klassen, tema for tema.

RUNDT OM HOVEDPERSONEN

LÆS TEKSTEN TO OG TO:

Ali er en dygtig bokser, der har vundet mange kampe. Han har drømt om at blive stjerne og rejse rundt i udlandet, men lige nu er han glad for at være i Tingbjerg, København, hvor han er vokset op, og hvor han træner børn i boksning. Ali har fået en betinget dom, fordi han engang forsøgte at smugle to tasker khat til Sverige. Khat er et ulovligt rusmiddel, men han lod sig overtale af nogle venner fra kvarteret, netop fordi han betragtede dem som sine venner. Med sådan en dom røg hans drøm om at blive politibetjent. Man kan nemlig ikke blive ansat indenfor politiet, hvis man har en dom.

SNAK TO OG TO:

- Hvorfor tror I, filmen har fået titlen ALI – 2. OMGANG?
- Hvilke drømme har Ali haft?
- Hvad bruger Ali kampsporten til?
- Hvad var det første, Ali tænkte, da han blev taget af politiet?
- Det betød meget for Ali, hvad hans far ville sige – hvorfor mon?

I dag er Ali 22 år og snart færdig som VVS'er. Det er noget, han kan, selvom han ikke kan lide at sidde stille og læse.

- Hvad er VVS-arbejde?
- Hvordan kan VVS-arbejde være en "kunst"? Hvad siger Ali om det?
- Hvorfor er Ali glad for sit valg af uddannelse? Hvordan giver uddannelsen og arbejdet mening for ham?

TEMA:

MOTIVATION, VALG OG KONSEKVENSER

”Vi skal læse og læse og læse.
Jeg kan stadigvæk
ikke lide at læse.”

SIGER ALI

KLASSEØVELSE, GERNE MED JERES LÆRER:

Man kan næppe finde en uddannelse, hvor man undgår at læse eller skrive. Der findes dog uddannelser, hvor man læser og skriver mindre end på andre. Her hænger det, man læser, direkte sammen med de praktiske opgaver, man skal lære at løse. Det kan fx være at vælge de rigtige reservedele, bruge det rigtige sikkerhedsudstyr eller vælge den rigtige frisørsaks eller de rigtige ingredienser til et brød.

Tal med jeres lærer eller UU-vejleder om uddannelser, I kan vælge, der passer til netop jeres temperament. Hvis nogen af jer mangler lysten til at læse og skrive, så find nogle uddannelser, hvor det ikke fylder så meget. Hvis I elsker at læse og skrive, så find uddannelser, der kræver det. Forsøg at finde uddannelser, I oplever er vigtige og spændende!

- Hvilke uddannelser er gode, hvis man bedre kan lide at røre sig og lave ting, end at sidde stille, læse og skrive?
- Hvilke uddannelser er gode, hvis man godt kan lide at læse og skrive?

HVAD DRIVER VÆRKET?

For Ali er fritiden ligeså vigtig som hans arbejde som VVS-elev. Uden for studietiden bokser han, men det er ikke kun fordi, han synes, at det er fedt at bokse. Det er også, fordi det føles meningsfyldt at give de erfaringer videre, som har bragt ham selv på den rigtige vej. Den rigtige vej for Ali har været at komme væk fra "det vilde liv" på gaden og at stoppe det, der ellers kunne være blevet et liv som kriminel.

KLASSEØVELSE:

MINDMAP: HVAD "DRIVER VÆRKET" FOR ALI?

► På tavlen starter jeres lærer et mindmap, hvor I hjælpes ad med at finde frem til, hvad der egentligt ligger bag Alis handlinger.

Ali kommer selv med ret mange bud på, hvad der driver ham. Fx i forhold til sin sport, boksning.

- Se filmen igen og find dem!

MENING MED VÆRKET

Tal om det gamle udtryk HVAD DRIVER VÆRKET? Hvad betød det mon oprindeligt? (Hvad er det for et "værk" vi taler om?) I hører sikkert tit ordet "motivation". Hvad betyder det ord for jer? Hvad betyder ordet for Ali?

PERSONLIGT MINDMAP:**HVAD "DRIVER DIT VÆRK" OG HVAD MOTIVERER DIG?**

- ▶ Sæt jer sammen to og to.
 - Tal om et par ting hver især, som I rigtig godt kan lide at lave, og om hvorfor I godt kan lide dem. Er det noget, I gør allerede? Eller noget, I drømmer om?
 - Hvad skal der mon til for at gøre jeres ønske til virkelighed?
 - Hvad har gjort, at nogle af jeres ønsker allerede er blevet til virkelighed?
 - Hvad skulle der til?
 - Kan I genkende nogle af Alis grunde til gerne at ville noget "sådan rigtig"? Del jeres oplevelser og måske endda nogle af jeres drømme med hinanden!
- ▶ Lav nu hvert jeres mindmap. Tag gerne dit mindmap med til en snak med din studievejleder! Og gem det i en skuffe – det kan være sjovt at gense om et par år...!

DRØMME

LÆS HØJT I KLASSEN:

Ali har haft flere store drømme, men ikke alle drømme bliver til virkelighed. Nu er Ali 22 år og har valgt en uddannelse og en vej, der ligger langt fra de første drømme. Til gengæld kan han snart et håndværk, som han kan bruge på mange forskellige måder og steder. Ali ser tilbage på sine år som teenager:

"Da man var ung, da havde man en hel masse i hovedet... Man vidste ikke, hvad man skulle tænke, eller hvad man skulle lave. Man ville ud at rejse og opleve verden ... Men det blev ikke til noget... Men heldigvis er jeg nu kommet fast et sted, og så vil jeg blive færdig med min uddannelse og så arbejde med det."

Derfra vil han så se, hvad fremtiden bringer!

- Ali har drømt om at rejse. Tror I, man kan få job i udlandet som VVS'er?

OM DRØMME

Drømme er et fantastisk brændstof inde i dig selv, og det er helt i orden, at drømme ændrer sig i takt med, at de, eller dele af dem, langsomt bliver til virkelighed. De fleste voksne oplever, at noget af deres drøm er blevet til virkelighed, men at andre dele af den aldrig er blevet til noget. Det er som regel helt i orden og ikke flovt, men bare en del af livet!

HJEMMEOPGAVE: INTERVIEW EN VOKSEN DU KENDER

- ▶ Vælg en person, som du synes har gjort nogle spændende eller gode ting i sit liv.
- ▶ Udspørg ham eller hende om hvilke drømme, der har ligget bag? Hvad er blevet til noget, og hvad er ikke blevet til noget?
- ▶ HUSK det vigtigste af jeres samtale. Skriv noter eller indtal dine noter på mobilen. Du kan optage din ven i lyd eller billeder. Du kan også vælge at tegne dine noter, hvis du er god til at tegne skitser. Det vigtige er, at du kan huske og referere samtalens pointer. Det er også en god ide at notere, hvad du selv tænkte, mens I talte.

PLENUM:

- ▶ Fortæl i klassen om "din persons" drømme og liv.
- ▶ Fortæl også, hvad du selv har lært af samtalen.

HUSK... AT TING TAGER TID!

Som Ali siger:

”Jeg kan stadigvæk ikke lide at læse, men nogen gange så synes man, at ”det kan jeg bruge”. Man kan bruge tingene, men det er ikke nu – om et år eller to år eller en måned – man ved ikke, hvornår man kommer til at bruge det.”

VALG OG KONSEKVENSER

Mange af de valg, man tager i sin ungdom, får betydning for, hvordan ens liv bliver, og for om man når sine vigtigste drømme. Det er fx umuligt at blive politimand, hvis man har en plettet straffeattest.

- Kan I komme på andre eksempler?

OPGAVE TO OG TO ELLER I KLASSEN:

► Tal med hinanden om:

- Forestil dig, at du blev taget med to tasker fyldt med narkotika. Hvordan tror du, din familie ville reagere? Hvilken betydning tror du, det ville få for din fremtid?
 - Hvorfor tror I, at Ali gik med til at smugle for de ældre drenge i kvarteret?
 - Hvilke konsekvenser havde det for Ali, at han blev opdaget som narkotikasmugler?
- Prøv at ændre slutningen på Alis historie:
- Hvordan tror I, Alis liv ville have været i dag, hvis han ikke var blevet taget ved den dansk-svenske grænse og stadig hang ud med de ældre drenge fra Tingbjerg?
 - Prøv at beskrive Alis liv, hvis han var droppet ud af VVS-uddannelsen

SKRIFTLIG OPGAVE:

► Skriv selv en fortsættelse på Alis historie fra nu, hvor han er godt i gang med sin VVS-uddannelse. Brug alt hvad du ved om Ali, hans drømme og din viden om, ”hvad der driver hans værk”, til at skrive videre på hans livshistorie!

Her er nogle spørgsmål, der kan hjælpe din historie om Ali på gлед: Ali bliver færdig på studiet. Hvordan former hans liv sig nu? Kommer han ud at rejse med sit arbejde? Får han mulighed for at træne mere? Får han familie, eller lever han alene? Har han frivilligt arbejde ved siden af sit job? Hvad er hans nye drømme?

TEMA:

UDDANNELSESVALGET

UDDANNELSESGUIDEN

VED COMPUTEREN: "UDDANNELSESGUIDEN" OG "PRAKTIKGUIDEN":

- ▶ Sæt jer to og to
- ▶ Gå ind på *ug.dk*

- Klik jer ind på "Jobkompasset" og søg efter områder og stillinger, I hver især kunne have lyst til at arbejde med.
- Tal sammen om jeres overvejelser. Det kan være, at I ønsker det samme, eller at I vil i hver jeres retning!
- Skriv hver ét ønske op på en seddel med hvert jeres navn på og giv sedlerne til jeres lærer. Jeres lærer vil nu sætte jer sammen med en kammerat, der ønsker noget i retning af jer selv, og som I kan arbejde videre sammen med.

- ▶ Kig rundt på guiden ud fra de ønsker, I har og find svar på jeres spørgsmål.
- ▶ Find også svar på spørgsmålene nedenfor:
 - Find "Studievælgeren" og undersøg, hvilken uddannelse I skal tage for at gå i den retning, I ønsker
 - Er der gode råd, som I kan bruge, på Uddannelsesguidens sider?
 - Kan I se, hvor lang tid uddannelsen tager? Har I lyst til at lægge den tid i uddannelsen, som det kræver?
 - Undersøg hvor meget I kan tjene ved det arbejde, som uddannelsen lægger op til. Hvordan er lønnen i sammenligning med andre jobs, I har overvejet?
 - Hvad er det vigtigste for jer hver især, når I skal vælge job eller uddannelse? Er det lønnen? Er det, at I kan lide jobbet? Eller lægger I vægt på noget andet?
 - Hvordan svarer jeres ønsker om job til jeres forældres forventninger? Har de en mening om, hvad I skal studere? Hvad vægter de mon? Lønnen? Jobbets indhold? Noget andet? Er det vigtigt for jer, hvad de synes?

**FOR JER DER ALLEREDE NU VED, AT I VIL TAGE EN EUD-
UDDANNELSE (ERHVERVSUDDANNELSE), ER DET EN FORDEL
AT GÅ IND PÅ PRAKTIKGUIDEN GTILP.DK:**

- ▶ Se jer først omkring på siden.
- ▶ Læs evt. "Tip fra guiden" og se nogle af inspirationsvideoerne (begge links findes øverst på forsiden).
- ▶ I skal arbejde med de fem punkter / videoer på forsiden:
Hvad kan jeg > Hvem er jeg > Hvad vil jeg > Hvad gør jeg > Samtalen.

- Se den første lille video "Hvad kan jeg". Tal nu sammen om, hvad I selv kan hver især, måske med hjælp fra hinanden (sometider er andre bedre til at få øje på, hvad man er god til). Lav hver en "totalliste" med egenskaber, sådan som I bliver bedt om i videoen.
- Fortsæt til de fire andre punkter og tal hver gang om, hvordan det kan passe på netop jer.
- Husk, at det bør ses som en ekstra ressource, hvis du fx kan flere sprog, kender til forskellige kulturer eller omgås vidt forskellige slags mennesker.

INDIVIDUEL OPGAVER:

- ▶ Arbejd videre selv. Gå igen ind på *ug.dk* eller på *gtilp.dk* og se på de forskellige uddannelser.
- Find tre uddannelser, som du synes lyder spændende og gerne vil vide mere om.
- Udfyld et afklaringskema, som det er vist på næste side, med én, to eller flere uddannelser, du godt kunne tænke dig. Find ud af, hvad det kræver at komme ind på uddannelsen, hvor lang tid uddannelsen tager, og hvordan du selv matcher kravene til uddannelsen, så du kan udfylde afklaringskemaets felter.
- Find svar på *ug.dk*. Eller tal med personer du kender, som har taget uddannelsen eller er i gang med den.

AFKLARINGSSKEMA MED EKSEMPLER

GENERELLE KRAV:			
1 UDDANNELSE	TANDKLINIKASSISTENT	REDDER	
2 HVAD KRÆVER DET AT KOMME IND PÅ UDDANNELSEN?	Afsluttet 9. eller 10. klasse.	9. eller 10. klasse. Hvis man skal arbejde ved Falck, skal man være min. 21 år og min. 170 cm.	
3 HVILKE FAG SKAL MAN HAVE PÅ UDDANNELSEN?	Dansk, hygiejne, anatomi og flere.	Førstehjælp, Samfundsfag, kemi og flere.	
4 HVAD SKAL MAN VÆRE GOD TIL?	At berolige folk og at holde rent og orden.	At holde hovedet koldt, at berolige folk og at køre bil.	
5 HVOR LANG TID TAGER UDDANNELSEN?	3 år med skiftevis skole og praktik.	1 år og 7 mdr. til 2 år og 7 mdr.	
SÅDAN MATCHER JEG:			
6 HVAD ER JEG GOD TIL?	Hjælpsom og god til at berolige folk, hvis de er bange.	Bliver aldrig stresset og tænker klart.	
7 HVAD SKAL JEG BLIVE BEDRE TIL?	At skrive og stave.	Fysik og kemi.	
8 HVORDAN KAN JEG BLIVE BEDRE?	Begynde at komme i lektiecaféen hver uge.	Lave alle mine lektier.	

TIP: Tal med jeres lærer om, hvem der er studievejleder for jeres skole, og hvordan I kan komme til at møde ham eller hende. Hvad kan I typisk tale med UU-vejlederen om?

AFKLARINGSSKEMA TIL EGET OVERBLIK

GENERELLE KRAV:

1 UDDANNELSE			
2 HVAD KRÆVER DET AT KOMME IND PÅ UDDANNELSEN?			
3 HVILKE FAG SKAL MAN HAVE PÅ UDDANNELSEN?			
4 HVAD SKAL MAN VÆRE GOD TIL?			
5 HVOR LANG TID TAGER UDDANNELSEN?			

SÅDAN MATCHER JEG:

6 HVAD ER JEG GOD TIL?			
7 HVAD SKAL JEG BLIVE BEDRE TIL?			
8 HVORDAN KAN JEG BLIVE BEDRE?			